

Swiebertje

MIJMERING

De vrouw die het hoogst kon zingen is niet meer. Vorige week viel ze van de trap, twee dagen later overleed ze, tweeëntachtig jaar oud. Ze kon niet alleen het hóógst zingen maar ook het hardst. Het was zaak de kroonluchters in de zaal goed vast te draaien, tegen een zich schrap zettende Cristina Deutekom was geen kristal bestand. Ze heette Christine – Stientje voor haar naasten – de h en de e zijn in de loop van de jaren gesneuveld omdat die in het buitenland verwarring brachten. Ze maakte een carrière waar je u tegen zegt, van kousenstopster bracht ze het tot diva. In Italië en de Verenigde Staten lag haar naam ooit op ieders lippen.

In Nederlands hadden we het niet op La Deut. Te veel stem en te weinig inhoud, was grofweg het oordeel van de criticasters. Ik ben het daar mee eens, mede op grond van een masterclass die ik ooit van haar meemaakte en het interview dat ik daarna met haar had. Ze had niets te vertellen, niet in de les en niet in het gesprek, op geen enkele vraag over zingen of muziek wist ze iets zinnigs te zeggen. Tijdens de masterclass stopte ze haar afkeer van een van de leerlingen niet onder stoelen of banken; het meisje droop huilend af. Het feit dat Deutekom dit zichzelf toestond verbaasde me nog het meest.

Maar eerlijk is eerlijk, ze had een fascinerende stem. Als ik haar op de radio hoor, stop ik altijd met wat ik aan het doen ben. Ik wil het horen, dat metalige, onverbiddelijke snijbranderachtige geluid van onbegrensde omvang, met de haast mechanisch gawe coloraturen in de aria van de Königin der Nacht uit Mozarts Zauberflöte, de aria waarmee ze bij het grote publiek populair is geworden. Tot haar eigen verdriet; ze deed immers zoveel meer dan Mozart. Maar helaas: eens Swiebertje, altijd Swiebertje.

Marjolijn Sengers, 17 augustus 2014